

HELG OVER BISKOPSHAVN

NR. 3 - 2023 - 65. ÅRG.

Velkommen til babysang!

Foto: Anne Merete Hjørnevåg

Stem ved kirkevalget! Side 22-23

Formiddagstreffet på tur Side 2-3

Pinsegudstjeneste på Ankerhytten Side 4

Vårtur til Tysnes

EN FRYD FOR ØYET: Berit Helvik Larsen nyter utsikten fra Håheim-hagen.

Torsdag 25. mai gikk Torsdagsgruppens vårtur av stabelen.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

INNBYDENDE INTERIØR: Man kan nesten se at denne mannen må ha kost seg noe innmari med å kreere møbellandskap og den atmosfæren stedet er fullt av.

40 glade pensjonister entret den samme flotte buss som i fjor, og vår eminente bilfører Geir Løtveit ønsket oss velkommen. Lederne var også de samme: Magda Aase, Marta Boge, Harriet Garlid, samt Kari og Nils Agnar Eldholm. Sistnevnte gikk underveis gjennom artige tildragelser fra Erling Skakkes tid til dagliglivet i Fusa «per nå» (som det visst heter for tiden).

Turen gikk strake veien via tunellene til Os. Første stopp var Bjørnafjorden hotell, der vi koste oss med formiddagsmat, før vi kunne nyte en fin tur til Håheim gård i Uggdalen på Tysnes.

Dette er en restaurant og hotell som er bygget opp over flere år. Det ligger godt utenfor allfarvei på en smal berghylle,

FORMIDDAGSMAT: Første stopp var Bjørnafjorden hotell, der vi koste oss med formiddagsmat.

fold og motsetninger, estetisk sans, fantasi, humor og et årvåkent øye for detaljer.

Vi fikk altfor lite tid til å gå på oppdagelsestur, eller tilegne oss noen av alle de hjemmelagde lekkerbiskene som var for salg. Det er et sted som innbyr til flere besøk.

Returen gikk også fint. Claus Riis, som skrev sangen «Eg heiter Anne Knutsdotter» - bodde ifølge Nils Agnar Eldholm en tid på Tysnes, ikke langt fra «Uren, Luren Himmelturen». Alle de seks versene ble sunget med stor innlevelse på tilbaketuren. Den gode stemningen varte resten av dagen. Vi kom trygt hjem!

ved en enda smalere bygdevei – opprinnelig en geitesti?

Turen opp der – med en nærmere 14 meter lang buss – var faktisk litt spennende. I en av svingene hadde undertegnede en nifs fornemmelse av at store deler av bussens bakpart hang utenfor veien.

Men Geir Løtveit kjenner sin buss. Som han sa senere på dagen: «Når alle hjulene er på vegen – då kan du vera heilt trygg».

Det første jeg så var kapellet. Trodde først ikke mine egne øyne. Et nydelig, bitte lite kapell med en munter hane på mønet. Det har et lite alter med kors, lysestaker, en Madonna – til og med et votivskip i taket. Senere ble vi fortalt at innehaveren har «vigselsrett, og at han i fjor viet 12 brudepar.

I den delikate restauranten i hovedhuset spiste vi lekkert anrettet, velsmakende, varm og helt sikkert veldig kortreist mat. Man kunne drikke det man ville, blant annet alkoholfritt tysk øl fra verdens eldste bryggeri, der var trivelig betjening – og verten selv ga oss under måltidet et resyme av hvordan han i årenes løp – på auksjoner og via nettet – har funnet klenodiene han har møblert husene sine med.

Man kan nesten se at denne mannen må ha kost seg noe innmari med å kreere møbellandskap og den atmosfæren stedet er fullt av. Her er mang-

Biskopshavn kirkes formiddagstreff

- **21. september:** Sangprogram ved Kjersti Wiik
- **5. oktober:** Christoffer Harris: Torget gjennom tidene
- **19. oktober:** Atle og Erling underholder med viser, gamle slagere og kjente bergenssanger
- **2. november:** Utlodning
- **16. november:** Bergen Pensjonistorkester
- **30. november:** Adventsamling med barnehagen

Vi begynner kl. 11.30 med gudstjeneste i kirken, og kl. 12.00 fortsetter vi i menighetssalen med mat og kulturinnslag. Vær velkommen!

Babysang i Biskopshavn kirke

Onsdager kl. 11.00-12.30 på følgende datoer:

- 23. august,
- 6. september,
- 20. september,
- 4. oktober,
- 18. oktober,
- 1. november,
- 15. november og
- 29. november

Velkommen til en fin stund med sang, rytme og bevegelse, etterfulgt

av enkel servering og prat. Babysangen ledes av Marianne, prest. Ta gjerne med matpakke! Spre ryktet og følg «Babysang Biskopshavn på Facebook!

Påmelding til Marianne, prest (epost mg822@kirken.no eller mobil 95806920).

Trangt om plassen i Ankerhytten

Sognepresten vår, Marianne Bergsjø Gammelsæter, betraktet det som et lite pinseunder at så mange hadde funnet veien til Ankerhytten 2. pinsedag – vind og slabbevær til tross.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

PINSEGUDSTJENESTE I ANKERHYTTEN: 25 mennesker skviset seg sammen på de smale benkene, så tett at enhver tanke om å «forlate bygningen» bortfalt.

Veien opp til Ankerhytten var tyngre enn vanlig i år, men folk travet ufortrødent avgårde på gjørmete stier. I uhamslig regnutstyr kravlet og krøp vi de sleipe fjellsidene opp – og ikke minst ned. Faren for å havne på hode eller stjerten var sterkt til stede. Det høljet kontinuerlig – som om alle himmelens engler slo ut badevannet.

Vel oppe ved hytten møttes en flokk tradisjonsglade og lattermilde «pinsevenner» fra menighetene i Biskopshavn og Eidsvåg. Vi vrenget vann av eksponerte tekstiler og okket oss i sjokkblandet fryd, vel tilfredse over å ha trosset elementene. Det nispet, og folk formelig stupte inn i hytten – samtidig som de ålet seg ut av ryggsekker og våte ytterskinn. Ingen ropte «trekk lenger inn i vognen», men plutselig skjønte vi hva uttrykket «stinn brakke» innebar.

25 mennesker skviset seg sammen på de smale benkene, så tett at enhver tanke om å «forlate bygningen» bortfalt. Det ble temmelig intimt – men vi beholdt

både varmen og humøret. Tror faktisk vi likte det! Kanskje var det en reaksjon på all avstanden i koronatiden?

Og så sang vi så vi nesten ikke kunne se hverandre på en stund. Disen lå tjukk. Vår sogneprest holdt en fin preken om Den hellige ånd. I tillegg sang hun salmen «Som vinden stryker mine kinn» (Anne-Ruth Jangaard/Øystein Wang, Norsk salmebok nr. 521) for oss: «Hør, Ånden blåser dit den vil, i sterke kast, og myk og mild. Kom, blås til meg og gi meg tro, la Åndens frukter i meg gro.»

Noe annet kjekt denne dagen var gjen-synet med den spreke «danskepresten» vår – Martin Nørreemark, hans Rebekka og barnene Selma, Josias og «bergen-seren» Hjalmer. (som kjent født her). De var i Bergen på pinseferie! Så kjekt! Denne dagen ble et festlig minne for oss alle.

SAMLING I ØSENDE REGNVÆR: Noen av de som trosset værgudene var (fra venstre) Bjørg Holte Simonsen, Solveig Skaar, Selma Nørreemark, Martin Nørreemark (med Hjalmer på ryggen), ekteparet Randi og Olav Rødseth Breck, Kåre Julshamn, Else Marie Haakonsen, Steinar Nygaard, Nils Agnar Eldholm, May Bruserud, Josias, mamma Rebekka og familien Geir og Anne Kristin Dancke Molvik med døtrene Ellinor og Ragnhild.

VIPPS: 796054

Kjære leser!

Nå er sommeren på hell, og vi er klar med årets tredje utgave av Menighetsbladet. Totalt kommer vi med fire årlige utgivelser; to om våren og to om høsten.

Bjarte Flaten (foto: Privat)

Vi ønsker å ha et variert innhold i Menighetsbladet, både med informasjon om hva som skjer av stort og smått i menigheten, ord til ettertanke og reportasjer som vi håper kan være til nytte og glede.

Utgivelsen av bladet er et fellesprosjekt med frivillige bidragsytere og profesjonelle leverandører. I en tid med økende kostnader er det en utfordring å få nødvendige midler til å gi ut bladet. Vi er derfor svært takknemlige for alle økonomiske bidrag til bladet.

Nå får du også anledning til å gi bladpenger med Vipps. Du kan fortsatt velge bankgiro om du ønsker det (se midtsidene).

Vippsen heter «Menighetsblad i Åsane prosti», og vippsnummeret er 796054. Du kan også bruke QR-koden på denne siden.

På forhånd takk til alle som bidrar :)

Vennlig hilsen
Bjarte Flaten
Styreleder

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd.
kl.12-14.00

v/Lærerhøyskolen på Breistein,
Olav Bjordalsvei 43.

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk
Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

– Bygg vidare på tillit

– Ei av dei store og tunge bøker vi fekk før ferien, var rapporten til Stortinget frå Sannhets- og forsoningskommisjonen, sa preses i Den norske kyrkja Olav Fykse Tveit, som mana til tillit under opninga av Kyrkjemøtet 2023. Kyrkjelydsbladet presenterar her eit utdrag frå denne talen.

TEKST: OLAV FYKSE TVEIT

Sjølv om det har vore mange skyer denne sommaren i delar av landet, som meterologane nærast har beklaga då dei har meldt dei som «dårleg ver», så har dei gjeve vatn til alt som skal gro, ikkje minst til det som skal gi næring og mat til dyr og menneske.

For det er andre slags skyer som også har skygga for oss, og som er ein del av horisonten også for oss når vi samlast til Kyrkjemøte. Vi ser klimakrisas ansikt, seier ekspertane, anten som mangel på skyer og dermed hetebølgjer og brannar i Sør-Europa og i andre verdsdelar, eller som styrtregn og jordras i vårt eige land.

Vi lever med krig i Europa, og vert nesten immune mot å ta inn over oss daglege meldingar om dei ufattelege lidingar folk har i Ukraina. Krigen fører også med øydelegging av mat, i forgårs av 40 tusen tonn korn i Odessa! Det kjem ikkje til dei som sårt treng den i andre delar av verda.

– EIT VOLDSOMT TILLITSBROT

Ei av dei store og tunge bøker vi fekk før ferien, var rapporten til Stortinget frå Sannhets- og forsoningskommisjonen. Den fortel om eit voldsomt tillitsbrot mellom storsamfunnet og tre minoritetar i Noreg, samer, kvener/norskfinner og skogfinner.

Vedtak frå Stortinget om fornorsking førte til neglisjering og nedbryting av identitet og respekt for foreldras verdiar og språk. Til og med forbod mot å bruke språket sitt i skule og andre samanhengar. Kyrkjjas rolle i detta har vore tvetydig, dels som reiskap for å gjennomføre dette, dels som arenaer for å ivareta noko av til dømes samisk språk og kultur.

Dette set seg i kropp og sinn, og vert nedarva frå generasjon til generasjon, og vekt til live igjen med nye opplevingar og konflikhtar langs desse linjene som vi har sett i Fosen-saka.

SANG PÅ KYRKJEMØTETS OPNINGSGUDSTENESTE: Marja Mortensson opna med ein joik til gaavalahke (leiarreinen), og fortsette med salmen *Mov aalhtere vaerine tjuavka* (Mitt alter lyser som fjellet) – med tekst av Rawdna Carita Eira og musikk av Frode Fjellheim. (Foto: Den norske kyrkja)

SANNHETS- OG FORSONINGSKOMMISSJONENS RAPPORT: – Det er både ei forventning og ei veksande tillit til at kyrkja kan bidra med å skape forandring og forsoning no, sa preses Olav Fykse Tveit frå talarstolen på Kyrkjemøtet. (Foto: Den norske kyrkja)

EI VEKSANDE TILLIT

Ein av dei siste dagane såg eg filmen «Samiske fortellinger om rett og urett» (sjå eiga sak, journ. komm.), som er ein dokumentar frå Tysfjord som viser kvifor den bygda har eit eige kapittel i rapporten. Alt dette kulminerar der, i fortid og i notid. Og eit medlem av Kyrkjemøtet, Rolf Steffensen, er ein viktig del av historia som blir fortald.

Sjølv fekk eg høve til å besøke bygda og møte folk der i juni, mellom anna saman med fungerande biskop i Sør-Hålogaland, Svein Valle, og generalsekretær i Samisk Kirkeråd, Kristina Labba.

Både samtalen i kyrkjehagen med andre aktørar i samfunnet om denne tematikken like før, og samtalen mellom aktørane i filmen etter den vart vist på kino her, får fram at det trass alt er både ei forventning og ei veksande tillit til at kyrkja kan bidra med å skape forandring og forsoning no.

Eitt av vilkåra for det er at kyrkja som del av storsamfunnet og dets representantar innser at vi alle har tapt med det som

har skjedd, og at vi lyttar oss inn i kva for synd frå stor-samfunnet dette handlar om – og kva for urett og skam som er påført minoritetane. Denne gryande tilliten må vise oss verdige i det som vi skal gjere saman som kyrkje i tida som kjem.

KVEITEKORNETS LOV

Også kyrkja er underlagt kveitekornets lov som Jesus heldt fram: Vi vert utfordra på vår tillit til at det vert noko nytt når vi plasserer det i svarte molda. Men utan at vi gjer det, vert det ikkje noko meir.

Å følge Kristus er å vere viljuge til å gi noko av oss sjølve, til og med å la noko døy, for at noko nytt skal kunne vakse fram. Men Gud vil og kan bruke kyrkja, oss, til ei forsoningsteneste i verda, til å skape noko nytt, til å gje andre mot og kraft til å sjå framover.

*Kyrkjemøtets 116 medlemmer samlast årleg i Trondheim, og er det øverste demokratisk valde organet i Den norske kyrkja. Årets møte blei halde 4.-8. august.
Meir informasjon/sakspapir/vedtak: shorturl.at/bhz47*

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

Mandag og torsdag kl. 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

Stjernegruppen for 4- og 5-åringer • Formingsaktiviteter

- Leker og materiell • Lekerom og gymrom
- Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

Felles samlingsstund

Karneval og julefest

Turdager/utflukter

Åpen familiedag

Internasjonal dag

Spennende temaer

fra årsplanen

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no,

vår instagramkonto «stjernaopenbarnehage» og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side. «Stjernen Åpen Barnehage» Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer.

Har du spørsmål? Kontakt styrer Sandra Bergqvist: sb943@kirken.no eller 408 53 548.

Hjertelig velkommen!

Åsane
 DØGNÅPEN TELEFON
 BEGRAVELSESBYRÅ 55 18 90 00

OMSORG VED LIVETS SLUTT

WWW.ASANE BEGRAVELSE.NO
 BLOMSTERBESTILLING 55 19 72 05 | HILDESBLOMSTER.NO
 VI LEVERER BLOMSTER FRAKTFRITT TIL
 ALLE VÅRE SEREMONIER

Herlige ullklær til hele familien får du på **Janus Kultursenter** Espeland eller på nett: www.janus.no

Abbedissen
 begravellesbyrå as

Fyllingsdalen: 55154090
 Folke Bernadottes vei 44/46 5147 Fyllingsdalen
 Åsane: 55253100
 Myrdalsvegen 22 5131 Nyborg
www.abbedissen.no

Revheim Gravferdshjelp

Me hjelper deg med gravferder og bisettelser.
 Sissel 48 13 78 15 - Karin 99 29 71 12
revheimgravferdshjelp.no revheim@grhjelp.no

ARNA
 gravferdsbyrå

Lakslia 14 (Borgstova), 6250 Indre Arna.
 tlf: **55 24 08 08** (24t). arna-gravferdsbyraa.no

Rolf's Matbu og Selskapservice

EIDSVÅG I ÅSANE - 32 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
 Tlf: 901 58 960 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet
Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver
 Barnerett
 Familierett
 - sambo/ekteskap
 Samlivsbrudd
 Kjøp/salg fast eiendom
 - bolig/hytte
 Fremtidsfullmakt - vergemålsloven

Eidsvågbakken 1
5105 Eidsvåg
 Gratis parkering

Tlf.: 55 18 86 00/909 76 923
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Koba Christensen
 BEGRAVELSESBYRÅ

133 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?
 Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

 Løiten Lys Bergen for mer informasjon.

*Vi holder til på
 Åsane Storsenter,
 bygg A, 2.etg.*

www.loiten-lys-bergen.no

En annonse i menighetsbladet når de fleste husstander i Osterøy, Biskopshavn og bydelene i Åsane.

For annonsering - kontakt Torill Hatlebrekke Husebø:
M: 99550787
epost: torill.h.husebo@gmail.com

www.eidsvaagauto.no - Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS
 Aut. bilverksted • Karrosseri
 Lakkeringsverksted
 Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

 MECA
 CAR SERVICE
 GODKJENT
 VERKSTED

Tlf. 55 25 10 20

STERKE HISTORIER: –
Tilbakemeldingene viser at dette er en film som både rører og berører folk emosjonelt, sier Frode Vestad. Bildet viser Ane Bæhr Jakobsen, som visualiserer «Lappjenta» i historien til Anne-Kristin Gurák. (Foto: Frode Vestad/Dokufilm AS)

Kampen for verdighet

– Vi er svært takknemlig for at preses Olav Fykse Tveit har sett verdien i denne filmen. På hans initiativ ble det åpnet noen dører som førte til visning under Olavsfest, sier Frode Vestad, som står bak dokumentarfilmen «Samiske fortellinger om rett og urett».

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Dokumentarfilmen «Samiske fortellinger om rett og urett» (Frode Vestad/Dokufilm AS, 2023) handler om å gjenvinne samisk identitet, kultur og verdighet i daværende Tysfjord kommune (lulesamisk Divtasvuodna, kvensk: Tiitisvuono), som nå er delt mellom Narvik og Hamarøy.

Filmen hadde verdenspremiere 1. august under Olavsfest, og etter fremvisningen ledet preses Olav Fykse Tveit en samtale med regissør og medvirkende.

KOMMER PÅ BIFF

– Publikum gav oss ekstremt gode tilbakemeldinger på at dette er en film som både rører og berører folk emosjonelt. Det er sterke historier som fortelles, sier Frode Vestad til Menighetsbladet, og opplyser at filmen også er påmeldt til Bergen internasjonale filmfestival (BIFF) – som i år holdes i perioden 18.-26. oktober.

Frode Vestad og Dokufilm AS har jobbet med filmen over flere år. Målet var å presentere ferdig film da Sannhets- og forsoningskommisjonen offentliggjorde sin rapport.

– At lanseringen til slutt ble under Olavsfest er en flott anerkjennelse, sier Vestad.
– I utgangspunktet ønsket vi å ta et lokalt perspektiv. Vi ønsket å finne fortellinger fra hverdagen i et område som preges av konflikt mellom norsk og samisk befolkning.

Filmteamet har jobbet i Hamarøy/Tysfjord-området, hvor de har fulgt en mannlig norsk prest (Rolf Steffensen) og to samiske kvinner (Anne-Kristin Gurák og Ronja Katrin Larsen) som er sterke stemmer for dialog og forsoning, og kjemper for å gjenvinne samisk verdighet i et traumatisert samfunn.

«EN GRÅT SOM SITTER DYPT»

Filmen viser hvordan konflikter mellom det samiske og det norske øker. En kampanje lanseres for å skille ut de samiske bygdene fra den daværende Tysfjord kommune. Situasjonen blir kaotisk. «Sverige er ikke bra, men Norge er verre når det kommer til rasisme» sier en av kvinnene.

Adresseavisas kommentator Terje Eidsvåg omtalte filmen som et av høydepunktene da han oppsummerte årets Olavsfest. Publikum på sin side kom med en rekke gode tilbakemeldinger, der Vestad blant annet noterte seg følgende kommentarer:

- Filmen treffer en gråt som sitter dypt i meg.
- Den utfordrer vår holdning til vår tro og våre verdier.
- En film som åpner våre øyne og som berører.
- En film som skaper håp.
- Den skaper bevegelse.

– Eit historisk kyrkjeløft

– Skal vi bevare ei levande folkekyrkje i heile landet, må vi sikre at kyrkjene blir vedlikehaldne og ikkje forfell, sa barne- og familieminister Kjersti Toppe (Sp) på ein pressekonferanse i Trondheim dagen før Kyrkjemøtet opna.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Saman med finansminister Trygve Slagsvold Vedum (Sp) og helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol (Ap) presenterte statsråden frå Salhus eit historisk milliardløft for vedlikehald av norske kyrkjer gjennom eit eige kyrkjebevaringsfond.

Overskotet frå Opplysningsvesenets fond (ovf.no) skal – saman med overføringar over statsbudsjettet – sikre 10 milliardar kroner til fondet over dei neste 20 til 30 åra. Administrasjonen av fondet vert lagt til Trondheim, og pengane skal brukast til vedlikehald og bevaring av nesten 1000 historisk viktige kyrkjebygg over heile landet.

EIN HALV MILLIARD KVART ÅR

Toppe understreka at vedlikehaldet framleis skal vere eit kommunalt ansvar.

– Dette kjem på toppen av det kommunane sjølv må bidra med, og er eit helt nødvendig løft, sa ho.

I ei eiga tale til Kyrkjemøtets representantar fortalde ho at modellen skal sikre at verdiane er evigvarande, med ei årleg ramme på 500 millionar kroner. I åra der utbyttet frå Opplysningsvesenets fond er mindre enn 500 millionar, vil det resterande beløpet bli løyvd over statsbudsjettet.

Dette gjeld fram til den statlege forpliktinga er nådd, men midlane som kjem frå Opplysningsvesenets fond vil òg bli sett av til dette formålet etter denne perioden.

Bevaringsprogrammet skal ha tett kontakt med kyrkjelege organ og fagmiljø på kyrkjebygg. Administrasjonen av fondet og programmet skal òg samarbeide med kulturminnefaglege miljø andre stader i landet, slik som på Røros.

UNIVERSELL UTFORMING

Sjølve strategien for bevaringsarbeidet vil bli klar først i løpet av hausten, men Toppe lova at det her vil bli lagt vekt på meir enn istandsetting av kyrkjene.

– Det er våre folkekyrkjer vi snakkar om, sa ho til Kyrkjemøtet, og minna om at desse vert nytta kvar einaste dag til kyrkjeleg aktivitet, trusopplæring og sosialt arbeid. Då er det naturleg å tenke formidling.

– Eg trur ikkje folk veit nok eller tenker over kva skattar desse bygga faktisk husar. At du kan gå inn i ei mellomalderkyrkje og oppleve kunst som kan daterast tilbake til 1100- og 1200-talet. Når kyrkjene er ferdig satt i stand, må vi få ut desse historiane. (...) Eg har stor tru på at det å investera i denne kulturarven også kan bli eit løft for den lokale kyrkelyden – at fleire skal hugse på og få eit forhold til kyrkja.

Ho la til at dersom kyrkja skal vere der for mange, bør det kome med i strategien at både bygget og tenestene skal vere universelt utforma – sjølv om Stortinget har vedteke at istandsetting skal vere førande for dette arbeidet.

MILLIARDAR TIL KYRKJEBEVARING:

– Eg trur ikkje folk veit nok eller tenker over kva skattar desse bygga faktisk husar, sa Kjersti Toppe i tala til Kyrkjemøtet. (Foto: Den norske kyrkja)

Gi din stemme ved kirkevalget

Er du en av 3,5 millioner medlemmer i Den norske kirke?

Når du stemmer ved kirkevalget, støtter du arbeidet til kirken, og du er med på å bestemme hvem som skal lede den framover. Alle medlemmer som fyller 15 år i år eller er eldre, har stemmerett.

På de neste sidene vil du få en kort presentasjon av alle kandidatene som stiller til valg i Bjørgvin til bispedømmerådet og Kirkemøtet. Lenker til mer informasjon om kandidatene finner du på www.kirkevalget.no

Kirkevalget

10.- 11. september 2023

I Bjørgvin bispedømme er det fire lister ved bispedømmerådsvalget: **Bønnelista, Frimodig kirke, Nominasjonskomiteens liste og Åpen folkekirke.** Listene er presentert alfabetisk. Kandidatene på hver liste er presentert i prioritert rekkefølge. Kandidater med **uthevet skrift** får 25 prosent stemmetillegg.

Kirkevalget

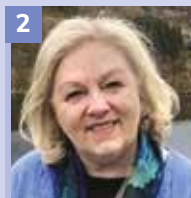
10.- 11. september 2023

»»» Bønnelista

Bønnelista vil videreføre den kristne tro og tradisjon som Den norske kirke har vært tuftet på siden reformasjonen. Bibel og bekjennelse – er og skal være kirkens grunnlag. Den norske kirke skal være en del av Guds synlige kirke på jord, med medlemmer som har Jesus som Herre, og med lokalstyrte menigheter med ledere, som lar seg lede av Den hellige Ånd og som søker Gud i bønn og tilbedelse. Bli kjent med kandidatene på www.bonnelista.no

1
Sigurd Grindheim
(1968)
Professor, Stord

2
Solaug Anita Apelthun Sæle
(1951)
Økonomisjef, Fjell

3
Finn Indrebø
(1948)
Pensjonist, Askøy

4
Trygve Johannes Hellesøy
(1938) Pensjonert prest, Hellesøy

5
Torid Morsund Øygard
(1999)
Student, Bergen

6
Magdalena Steinhovden
(1947) Pensjonist, Naustdal

7
Anna Helena Bruun
(1974) Regnskapsfører, Rådal

8
Mahdi Alipor Esfahani (1979)
Butikkmedarbeider, Førde

9
Anders Myrene
(2002)
Student, Naustdal

1
Gunnar Innerdal
(1983) Førsteamanuensis, Øygarden

2
Per Hilleren
(1959)
Bonde, Sogndal

3
Marthe Hauge
(1965) Kreftsykepleier, Skilbrei i Sunnfjord

4
Egil Morland
(1950)
Professor emeritus, Øygarden

5
Geir Møller
(1957)
Pensjonist, Bergen

6
Karen Sofie Uthaug
(1998)
Student, Alver

7
Hilde Kayser Rohde
(1955)
Pensjonert musiker, Bergen

8
Annlaug Risa
(2003)
Student, Balestrand

9
Torstein Backer-Owe
(1959)
Rådgiver, Odda

««« Frimodig kirke

Frimodig kirke ønsker en kirke som er trofast mot Guds ord, åpen og evangeliserende. Målet er å nå dagens mennesker med evangeliet og utruste til å følge Jesus i hverdagen. Kirken blir bygget nedenfra og gudstjenestene er pulsslaget. Vi vil gi den lokale menighet større ansvar, redusere sentralstyring og byråkratisering og gi rom for menigheter med ulik profil. Vi vil stimulere til levende fellesskap med nærhet til Jesus og nærhet til mennesker. Vi ønsker å styrke arbeidet med søndagsskole og trosopplæring, bibelundervisning og Alphakurs, evangelisering og omsorgsarbeid. Vi vil bidra til trygge og sunne rammer for barn og unge i en grenseløs tid. Når det gjelder styringen av kirken, ønsker Frimodig kirke å endre valgordningen i kirken bort fra et polarisert partisystem. En nærmere presentasjon av kandidatene våre i de ulike bispedømmer finnes på: www.frimodigkirke.no/bjorgvin

Åpen folkekirke »»»

Siden starten i 2014 har Åpen folkekirke gjort det vi kan for at Den norske kirke har blitt mer åpen for et mangfold av mennesker med ulike livserfaringer. Vi har blant annet sørget for at også likekjønnede par skal kunne gifte seg i kirken sin. Åpen folkekirke ønsker en kirke hvor hele livet kan leves og alle skal kunne kjenne seg velkomne, bli sett og bekreftet. Kirken har ikke A- og B-medlemmer – dåpen er eneste medlemskriterium. Åpen folkekirke vil at kirken skal videreutvikles som en åpen, inkluderende og demokratisk folkekirke. Vi vil arbeide for å styrke folks tilhørighet til kirken, slik at den kristne troen holdes levende og får betydning for den enkelte. Kirken skal være åpen for alle, fremme menneskeverdet og motarbeide diskriminering. Les mer på www.apenfolkekirke.org

Nominasjonskomiteens liste >>>

Nominasjonskomiteens liste er menighetenes felles liste. Den er satt opp av en nominasjonskomitee med ett medlem fra hvert prosti, valgt av menighetsrådene, i tillegg til en representant fra ungdomsrådet. Kandidatene er foreslått av menighetsråd, ungdomsråd og nominasjonskomiteen selv. Komiteen har blant annet vektlagt kandidater som er opptatt av at kirkens arbeid skal være lokalt forankret i sognene. Listen representerer ingen organisasjon eller interessegruppe. Sammen vil vi arbeide til det beste for den lokale kirken. Les mer om listen og kandidatene på www.nominasjonskomiteen.no

Dag Sele
(1964)
Lege,
Stord

Turid Fjose
(1969)
Lege,
Voss

Amalie Gjengedal-Eide
(1996)
Lektor, Bergen

Arne Jostein By
(1948)
Pensjonist,
Stryn

Kristin Jordheim Bovim
(1955)
Lege Bergen

Dag-Olav Bjørøy
(1957)
Seniorkonsulent,
Øygarden

Hege Feet Askvik
(1957)
Pensjonist,
Alver

Helge Dyrkolbotn
(1964)
Avdelingsleder,
Austrheim

Amalie Ulevik Bjerk
(1997)
Student, Bergen

Ingeborg Watne Flatland
(1979)
Lærer, Førde

Leif Steinar Alfsvåg (1959)
Høgskolelektor,
Stord

Elise Skjærven Aas
(2005)
Student, Bergen

Rune Garmann
(1952)
Pensjonist,
Masfjorden

Torild Teige Strand
(1959)
Lærer,
Solund

Karl Johan Kirkebo (1950)
Pensjonist,
Bergen

Oddny Miljeteig
(1954)
Pensjonist,
Bergen

Live Bakke Nydal
(2004)
Student,
Florø

Rune Johan Skjælaen
(1954)
Pensjonist, Bergen

Anne Vierdal
(1996)
Trosopplærer,
Sveio

Eiel Holten
(1968)
Seniorrådgiver,
Bergen

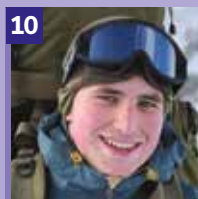
Malene Mortensen
(2001)
Sekretær,
Sotra

Håkon Glatved-Prahl
(1956)
Journalist, Alver

Mari Skjerdal Lysne
(1985)
Stipendiat, Sogndal

Vegard Flatebø Trætteberg
(2002)
Lagfører, Bergen

Inger Johanne Gullbrå
(1949)
Pensjonist, Voss

Lars Hana
(1955)
Pensjonist,
Askøy

Signe Eikenes
(1963)
Prosjektleder,
Leikanger

Andreas Gravdal
(1981)
Formidler,
Bergen

Ove Sverre Bjørdal
(1971)
Statsautorisert
revisor, Bergen

Torill Jørgensen Frøise
(1972) Rådgiver,
Askøy

Christian Emil Haugen
(1990) Lege,
Bergen

Nyttig å vite om valget

Hvorfor stemme ved kirkevalget?

Som medlem bidrar du til fellesskap, glede, livsmestring og mening for deg selv og andre, for eksempel gjennom dåp, bryllup, babysang, barne- og ungdomsaktiviteter, gudstjenester, kor og konserter.

Du bidrar også til å ta vare på vår felles kulturarv i form av kirkebygg og tradisjoner, og du er med på å støtte det sosiale arbeidet til kirken for mennesker i glede og sorg, ensomme eller aktive i fellesskap. Ved å stemme bidrar du til at kirken er en demokratisk folkekirke.

Hvem har stemmerett?

Medlemmer av Den norske kirke har stemmerett fra det året de fyller 15 år. Du må være døpt for å være medlem i Den norske kirke. Det er ikke andre krav til stemmerett enn alder og medlemskap. Du kan se medlemskapet ditt på kirken.no/medlem

Hvem blir valgt i kirkevalget?

Du stemmer lokalt på kandidater til **menighetsrådet** i soknet der du bor. Hovedoppgaven til menighetsrådet er å utvikle arbeidet til kirken i lokalsamfunnet, fra gudstjenester og barne- og ungdomsarbeid til kultur og sosialt arbeid og diakoni. Som regel er det bare én liste ved menighetsrådsvalget.

Du stemmer regionalt og nasjonalt ved å stemme på medlemmer til **bispedømmerådet** og **Kirkemøtet**.

Bispedømmerådet er det regionale styringsleddet i Bjergvin (Vestland fylke). Rådet jobber strategisk med å samle og formidle kunnskap om utvikling i menighetene, drive utviklingsprosjekt og fremme samarbeid mellom menighetene. Ved bispedømmerådsvalget er det fire lister.

Kirkemøtet er det øverste organet i Den norske kirke. Her blir alle bispedømmerådene samlet en uke hvert år. Kirkemøtet vedtar planer og strategier for kirkemusikk, sosialt arbeid (diakoni), miljøarbeid, kulturarven til kirken, ordninger for gudstjenester og organisering av kirken.

Hvordan stemmer du i kirkevalget?

Du stemmer samtidig som du stemmer ved kommunestyre- og fylkestingsvalget. Kirkevalget skjer i et lokale like i nærheten av kommunevalget.

Enkelt å forhåndsstemme digitalt

Du kan forhåndsstemme når og hvor du vil på nett fra 10. august til og med 6. september. Skann QR-koden under eller besøk kirkevalget.no. Husk at det er hemmelig valg! Les mer om kandidatene til begge valgene på kirkevalget.no

Godt valg!

Kirkevalget

10.- 11. september 2023

Da kirken var tilværelsens sentrum

«Prestene forteller» er en rikt illustrert bok om kirkelivet i Norge i perioden 1750-1850. På den tiden måtte alle til kirke, og det var her alle de viktigste ritualene i menneskets liv fant sted – dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Forfatter av boken er Gina Dahl, som har vært ansatt som universitetsbibliotekar ved Universitetsbiblioteket i Bergens Spesialsamlinger siden 2020. Fra 2012-2020 arbeidet hun ved Statsarkivet i Bergen, der en del av jobben handlet om å skrive av kirkebøker.

– Gjennom dette arbeidet lærte jeg mye om hvordan kristenlivet i Norge egentlig var, sier hun, og forteller at boken har blitt til over en årrekke.

«Prestene forteller» handler om kirkelivet i perioden 1750-1850, og tar utgangspunkt i at kirken var sentrum i datidens tilværelse. Alle måtte til kirke, og det var her alle de viktigste ritualene i menneskets liv fant sted – dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse.

Det var også her at lover og regler ble lest opp, samt informasjon om det som hendte utenfor sognet.

– At kirken var viktig ser vi blant annet ved at det var her primærvalgene til Eidsvollsforsamlingen i 1814 ble avholdt, forteller hun.

– Dessuten så var kirkerommet og kirkebakken sognets viktigste samlingssted; ingen andre steder fikk så mange mennesker møtt hverandre og snakket sammen.

Prestenes rolle

Boken viser også hvor viktig presten var i samfunnet. Prestene var nemlig de som holdt rede på både fattigvesen og skolevesen, samt lønninger og kirkegods. Dessuten så var det prestene som gjorde rede for næringsveier, sykdommer og antallet dødfødsler innenfor et kirkesogn. Prestene førte også befolkningslistene som lå til grunn for å beregne folketallet og militærinnrulleringen.

SOGNEBARN PÅ HJEMVEIEN: Kirkeveien kunne være lang for mange, og overnatting både før og etter gudstjenesten hørte gjerne med. (Illustrasjon: Maleri av Adolph Tidemand hentet fra boken Norske Folkelivsbilleder, 1854).

Fakta

Gina Dahl (f. 1969)

- Gina Dahl (født 1969) er religionshistoriker og førstebibliotekar ved Universitetsbiblioteket i Bergen.
- Hun disputerte med en avhandling om geistliges boksamlinger 1650-1750, og har senere skrevet en rekke bøker og fagartikler innenfor tema som bok- og kristendoms-historie.
- Hennes nye bok, «Prestene forteller» (Kapabel forlag, 2023), viser kirkens viktighet som samsfunnsinstitusjon gjennom århundrer. Her ble sognebarna døpt og konfirmert, og senere også viet og begravet.
- Prestenes egne opptegnelser i kirkebøker, innrapporteringer og brev viser at prestestandens arbeidshverdag langt på vei var preget av fleksibilitet.
- Kildene som brukes i boken, for eksempel kirkebøker, rapporter og brev, brukes sjelden i denne typen fremstillinger. Boken er derfor med på å løfte frem deler av en kulturarv som vi i dag har liten kjennskap til.

Gina Dahl (foto: Magne Fonn Hafskor)

Bokens omslag viser utsnitt fra «En Brudevielse» av Knut Bergslien (1827-1908)

Det som skjedde i og rundt kirkerommet får vi vite nettopp gjennom de kildene som prestene etterlot seg, deriblant kirkebøkene. Leser man disse, får man vite mye om hva som skjedde både i kirken og i menigheten.

– Gjennom kildene får vi også vite at kirkelivet var svært så mangfoldig. Lov og virkelighet gikk ikke alltid hånd i hånd. Prestene tilpasset gjerne praksis til realitetene, sier hun.

– For eksempel var det en regel at det skulle lyses i kirken over tre søndager før et par kunne gifte seg. I de kirkene som presten sjelden besøkte, var dette imidlertid ikke mulig å få til. Dermed så kunne man bli gift i løpet av tre dager i stedet. I Trysil, for eksempel, kunne det bli lyst for et par to ganger en fredag, dersom dette var bededag, og påfølgende søndag ble både tredjegangslysingen og vielsen utført.

Variierende konfirmasjonspraksis

Det samme kunne også gjelde konfirmasjonspraksiser. Det er vanlig å tenke at det var Erik Pontoppidans (1698-1764) katekismeforklaring som gjaldt i konfirmasjonsundervisningen.

– Men går vi til prestenes konfirmasjonslister, så var det ikke slik. Basisen ser her ut til å ha vært Luthers Lille katekisme, og at det kun var de som var «viderekomne» som fikk fortsette med Pontoppidan.

– Dessuten vektla mange av prestene konfirmantenes livsførsel like sterkt som boklig lærdom. Minst like viktig var altså et «godt sinnelag» – dette pekte nemlig på at kristendommen var tilegnet i hjertet og noe man levde etter.

Flere prester tilrettela også for hjemmekonfirmasjon. Unge som var syke eller manglet språk fikk for eksempel konfirmere seg hjemme. Her var det konfirmantens sinnelag og ønsket deres om å tilhøre «Guds hjord» som var viktigst.

Et merkelig bispevalg

Det er lett å tenke at det er de beste bispekandidatene som alltid blir valgt frem. Går vi til kildene, ser vi at det ikke nødvendigvis var tilfelle. Dette gjelder blant annet valget av Frederik Arentz (1702-1779) som biskop over Bergen stift.

– For Arentz' del så startet historien nettopp ved at Erik Pontoppidan ble valgt til biskop i Bergen i 1747, forteller Dahl.

Men Pontoppidan mistrivdes i Bergen. Her var mye korrupsjon, og dessuten svært mye krangling prestene imellom. Da han attpåtil ble beskyldt for å være far til et uekte barn, returnerte biskopen til København og så seg aldri tilbake.

Den som tok over etter Pontoppidan var Ole Tidemand (1710-1778), et egentlig usannsynlig valg. Som ung mann hadde han nemlig gjort sogneprestens 13-årige datter gravid, og han var kjent for å være en kranglefant av de store.

– Det var likevel Tidemand som fikk jobben som biskop etter Pontoppidan, da han på det tidspunktet sto høyest i det geistlige hierarkiet i Bergen og en nødløsning måtte finnes.

Men også Tidemand ville vekk, og det fordi Pontoppidan hadde beholdt lønningen fra bispesetet da han forsvant. I mangel på penger ville også Tidemand vekk, og han presset

MOTVILLIG BISKOP: Frederik Arentz ble presset til Bergen mot sin vilje, og ønsket ikke å bli biskop. Bildet henger i Domkirken i Bergen. (Foto: Privat)

sogneprest Fredrik Arentz i Askvoll til byen slik at han kunne overta bispesetet da Tidemand ble forflyttet til Kristiansand.

Omsorg for byens fattigste

Arentz ble en god biskop, noe som ikke minst kommer frem gjennom hans omsorg for byens fattigste. Her kan vi avslutte med et utdrag fra kapitlet med tittelen «Frederik Arentz – den motvillige biskopen»:

NYKIRKEN I BERGEN: Kirken var det viktigste felles møtepunktet i datidens samfunn. Det er lett å forstå, også når vi ser hvordan byggene raget opp i samfunnet. (Foto: Knud Knudsen/Billedsamlingen, Universitetsbiblioteket i Bergen)

BRUDEFØLGE: Prestene klaget konstant over at brudefølget kom fulle til kirken, samt om bråk og uro under gudstjenestene. (Illustrasjon: Adolph Tidemands maleri «Et brudefølge» fra 1854, der følget ledsages av både klarinett og fele. Hentet fra boken Norske Folkelivsbilleder, 1854).

Som pietistisk-sinnet biskop, testamenterte Arentz 3000 riksdaler hvis renter skulle deles ut til fattige i Bergen bys tre menigheter (Domkirken, Korskirken og Nykirken – Maria-kirken, den såkalte «tyskekirken», ble ikke regnet inn her).

I testamentet, datert den 4. januar 1779 og kalt «En Faders sidste Villie til sine Børn», uttalte Arentz at arvingene ved hans livsdagers slutt skulle utbetale dette «Kiærligheds-Offer» til fattige, men verdige, almisselemmer. Dette, skrev Arentz, gjorde han i «en ydmyg og evangelisk Aand, tvungen af Christi Kiærlighed og af lutter Taknemmeligheds Pligt og Skyldighed for saa meget got, Gud endog i det Timelige har gjort imod mig, sin uværdige og unyttige Tiener».

Han tilsto dessuten at han eide langt mer enn det han behøvde til familiens underhold, selv om enkelte i familien fortsatt trengte hans økonomiske støtte – deriblant en syk datter.

Likevel, skrev Arentz videre, støttet alle barna hans avgjørelsen. Og dette var neppe løgn, for Arentz' svigerdatter Ingeborg Cathrine Nagel, gift med Frederik Arentz' sønn sorenskriveren Hans Arentz, testamenterte over 11 000 riksdaler til fattigstellet i forskjellige prestegjeld i Sunnfjord, mens datteren Edel Sophie Arentz testamenterte 500 riksdaler til Stranges Fattighus i Bergen.

Høstkonsert i Eidsvåg kirke
Søndag 17. september kl. 18.00

**EIDSVÅG PROSJEKTKOR
KARL OG KOR
TOPPE BØRSHEIM TRIO**

**GRATIS
ADGANG**

MULIGHET FOR Å STØTTE FØLGENDE PROSJEKT: BARAKA - OPERA KENYA (BARAKAOPERATRUST.COM) OG MARIPOSA - BARN OG UNGE I BOLIVIA (CENTROMARIPOSA.NO).

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Noen som ringer tenker på å ta sitt eget liv,
andre er usikre, ensomme eller redde.
Noen trenger bare å slå av en prat.

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid. kirkens-sos.no

SOS
22 40 00 40

SOS
CHAT

SOS
MELDING

MUNKEBOTTEN: Å sykle over Munkeboten er godt for sjela, her er stille og vakkert, og ein kan få med soloppgangen på veg til jobb.

Tankar frå eit sykkelsete

Kor langt er det frå Landås til Salhus? Det er 30 minuttar med bil. Eller ein time med elsykkel. Det er fakta. Men det rare er at det ofte kjennest kortare å sykle enn å køyre. Korleis kan ein forklare det?

TEKST OG FOTO: MAGNAR BØRNES, KANTOR I SALHUS KYRKJE

Eg er kantor i Salhus kyrkje og bur på Landås. Transporten min til jobb skjer altså enten med bil eller elsykkel. Når eg køyrer bil, køyrer eg gjennom fem tunnellar kvar veg. Det er vanskeleg å halda seg vaken, det er mørkt inne i tunnellane. Fløyfjellstunnellen er lang og går rett fram i lange minuttar. Det er kjedeleg.

Og så blir eg irritert av å køyre bil. For eksempel på dei som ligg i 70 på motorvegen, men hvis du prøver å køyre forbi dei, speedar dei opp i 90. Eller dei som køyrer forbi deg, for så å cruise inn rett framfor deg, og sakke farten ned til 70 km/t. Det viktige er å ligge først, ikkje kor fort det går. Slik blir ein jo kjent med den gamle Adam på veg til kyrkja både i seg sjølv og andre. Det kan jo ha noko for seg.

EIN STASELEG FUGL

Men å sykle frå Landås til Salhus er meir oppbyggeleg. Eg sykklar heile Fjellveien, der eg har panoramautsikt over byen til eg kjem langt ut i Sandviken. Då fer eg til fjells over Munkebotten. Der er det stilt, ikkje ein bil, ikkje eit hus, berre blåbær, furuskog og ender i stille vatn. Det stilnar litt inne i meg også då.

Fakta

Magnar Børnes (f. 1966)

- Oppvaksen på Stord og deretter Sotra.
- Familie: Gift med Kristin Heien, tre barn.
- Utdanning: Fem års musikkutdanning frå Griegakademiet og Bergen Lærarhøgskule, samt mellomfag i kristendom frå NLA Høgskulen,
- Jobb: Kantor i Salhus kyrkje sidan august 2020. Jobbar i tillegg frilans med foto og grafisk design.
- Er premiert i fotokonkurransar både i inn- og utland, og har hatt foto-reportasjar både i norske og internasjonale magasin og aviser.
- Meir informasjon/fleire bilete: Sjø magnarbarnes.smugmug.com, [instagram.com/magnarbarnes](https://www.instagram.com/magnarbarnes), magnarbarnes.blogspot.com og Facebook-sida «Magnar Børnes foto».

FOTOSAFARI FRÅ LANDÅS TIL SALHUS: «Det rare er at det ofte kjennest kortare å sykle enn å køyre», skriv Magnar Børnes, som gjerne let bilen stå når han skal kome seg på jobb. (Foto: Helen Toppe)

Av lokale fotgjengarar har eg høyrte at hegren hadde ein kjærast ei stund og at dei stod saman ute på steinen. Men kjærasten døydde. No ventar eg og dei lokale på at hegren skal få seg ny kjærast.

Vidare trakkar eg langs gamlevegen frå Eidsvåg til Tertnes. I Ervik spring det rett som det er ekorn over vegen. Her er Jokerbutikken, som har bollar, is og juleskum til halv pris.

Mot Tertnes sykklar eg forbi eit lite vatn, Griggastemma. Der bur det ein staseleg fugl, ein hegre som står åleine på ein stein midt ute i vatnet. Av lokale fotgjengarar har eg høyrte at hegren hadde ein kjærast ei stund og at dei stod saman ute på steinen. Men kjærasten døydde. No ventar eg og dei lokale på at hegren skal få seg ny kjærast. Det har ikkje skjedd enno, men det kan skje når som helst.

Vidare mot Morvik passerer eg små vatn og elvar, hegren er av og til der også, eller kanskje det er ein annan hegre, eg seier ikkje meir.

EIT FYRVERKERI AV FARGAR

Framover Morvikvegen får ein meir og meir utsikt mot sjøen, Askøy og Meland, ja heilt ut mot Herdla.

EINSAM HEGRE: Denne staselege hegren står stadig på steinen sin i Griggastemma på Tertnes når eg sykklar forbi.

ÆRFUGL: Om vinteren kjem stadig store flokkar av ærfugl forbi neset ved Salhus kyrkje.

HJORT: Ved Laberget dukkar hjorten stadig opp for å smake på dei fine slåtteengene, sjølv midt på dagen.

«Den som har hastverk, trår feil» seier kong Salomo. Han var ein veldig klok mann som levde for 3000 år sidan. «Han hadde eit poeng» tenkjer eg, der eg trakkar heimover gjennom Fjellveien.

No nærmar me oss min favorittstrekning mellom Landås og Salhus: Laberget. Her spring hjorten rundt med eller utan kalv. Om ein vil kan ein setje sykkelen frå seg og gå gjennom ein vakker lund ned til sjøen. Der renn Mjølkeråen kvit og fin,

og om våren blømer kvitveisen i liane saman med vårkål og engkarse. Kanskje fins det kusymre her også, den fins i alle fall på Toppe har eg høyr.

Siste stopp er Ospeneset, der kyrkja ligg. Ei perle med sandstrand og nydeleg fjordutsikt. Her kjem flokkar av ærfugl innom om vinteren, og elles dukkar det opp svaner, skarv, stokkand og fiskender. Om hausten blir Ospeneset eit fyrverkeri av fargar. Raudt, gult, lilla, brunt, grønt.

«Den som har hastverk, trår feil» seier kong Salomo. Han var ein veldig klok mann som levde for 3000 år sidan. «Han hadde eit poeng» tenkjer eg, der eg trakkar heimover gjennom Fjellveien.

VIKJA: Solnedgang i vika nedom kyrkja ein vinterdag.

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

Åsane Senter • Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPE BLOMSTER

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00 - fra hjerte til hjerte

Min sommer

I min sommer ble jeg igjen utfordret av disse to små ordene: «Følg meg!» For hva betyr mine verdier og min tro for valgene jeg tar? Hva blir konsekvensene av troen? For hva jeg stemmer ved valget i høst? For hvordan vi tar vare på alt vi har til låns i livet?

AV MARIANNE BERGSJØ GAMMELSÆTER

LIVETS MANGE VEIKRYSS: Korsvei-bevegelsen har gjennom flere tiår stilt ett utfordrende spørsmål: Hva betyr det for oss i dag å følge Jesus Kristus? (Illustrasjon: Veikryss ved en motorvei i Canada. Foto: Adam Colvin/Free Art License 1.3)

I sommer har jeg hørt flere utgaver av «Sommer i P2» på NRK2. Jeg har hørt om menneskers små og store valg i livet. Mennesker ved en korsvei. Mennesker som har brutt opp. Noen med Gud, noen uten Gud. I «min sommer» og ferie har jeg vært på Korsvei-festivalen – en kristen og økumenisk festival som arrangeres på Seljord annethvert år av dugnadsfellesskapet Korsvei (korsvei.no), og som jeg har deltatt på siden 80-tallet. En festival med «lave skuldre», masse påfyll, dugnadsoppgaver tilpassa livssituasjonen, teltliv i tun og fellesskap om middagslagning, «alle rundt alteret» og mye mer!

Korsvei-bevegelsen har gjennom flere tiår stilt ett utfordrende spørsmål: Hva betyr det for oss i dag å følge Jesus Kristus? Kanskje er det gammeldags å spørre sånn? Men hvis vi i stedet lur

på om det vi tror på har noen konsekvenser i livet, der vi bor eller i verden – er det spørsmål jeg stadig møter ved mine «korsveier» i livet.

Korsvei har fire veivisere som kan utfordre og gi retning ved små og store korsveier i livet og i hverdagen:

1. Å søke Jesus Kristus
2. Bygge fellesskap
3. Leve enklere
4. Fremme rettferdighet.

I en av bibeltekstene som var i kirken i august, oppsøkte Jesus tolleren Levi. Han var ansatt av romerne (okkupasjonsmakten), og var derfor veldig lite populær, utestengt og ikke regna blant de troende. Antakelig kjente han på utenforskap og skam fordi han «var feil» og jobba for feil arbeidsgiver. Derfor er det utrolig radikalt av Jesus å

gå rett bort til tollboden og si til Levi: «Levi, følg meg!» Jesus ser ham. Han ser skammen og utenforskapet. Ser samtidig hans verdighet. Jesus ser, avslører og elsker og gir han en ny start.

Slett ikke alle opplever sånne radikale korsveier som Levi. For mange er troen mer langsom endring, som en vandring med Gud gjennom livet. Guds stemme er slett ikke like tydelig alltid, og troen oppleves kanskje mer som undring, åpenhet, spørsmål og utforskning. Likevel kan vi få hvile i tillit til at vi alltid er sett, avslørt og elsket av Gud. At vi og verden hviler i Gud.

I min sommer ble jeg likevel igjen utfordret av disse to små ordene: «Følg meg!» For hva betyr mine verdier og min tro for valgene jeg tar? Hva blir konsekvensene av troen? For hva jeg stemmer ved valget i høst? For hvordan vi tar vare på alt vi har til låns i livet? Eller ved å hekte oss på de fire Korsveiveiviserne: Hvordan søker vi Gud i livene våre? Hvordan bygger vi fellesskap her i Biskopshavn? Hvordan lever vi enklere, men kanskje mer fornøyde og med mer ro? Hvordan er vi med og fremmer lokal og global rettferdighet? En ting er sikkert: Dette er spørsmål for hele livet som vi aldri blir ferdige med og at vi trenger å holde samtalene om de store spørsmåla varme.

Det er en trøst at det har vært folk før oss ved ulike korsveier i livet. Profeten Jeremia var en av dem, flere hundre år før Jesu fødsel. Til ham, og til oss, sier Gud (her i engelsk oversettelse som gir god mening): «*God message you again: Go, stand at the crossroads and look around. Ask for the direction to the old road. The tried and true road. Then take it. Discover the right for your souls.*» (Jeremia 6,16).

Velsigna høstsemester ved dine korsveier!

Klart for kirkevalg

11. september er det kirkevalg. Biskopshavn menighet har nominert 13 kandidater til det nye menighetsrådet.

AV REDAKSJONEN

FIRE VALG, ÉN VALGDAG: Kirkevalget 2023, med valg til både menighetsråd og bispedømmeråd, holdes samtidig med fylkestingsvalget og kommunestyrevalget 11. september. (Foto: Den norske kirke)

Kandidatene er presentert i prioritert rekkefølge. Det er mulighet for velgerne å endre denne rekkefølgen ved å gi opptil tre kandidater én ekstra personstemme.

Kirkevalget 2023

QR-kode for forhåndsstemming

Det siste gjelder også for valget til bispedømmeråd, men her finnes det fire lister, så dette blir ikke et rent personvalg. Informasjon om valget til bispedømmeråd finnes på midtsidene i dette bladet og på den norske kirkes hjemmesider.

Den endelige rekkefølgen av kandidatene til menighetsrådet avgjøres på følgende måte:

«Kandidater på listen som har oppnådd et personlig stemmetall på minst fem prosent av listens stemmetall, kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Øvrige kandidater kåres på grunnlag av sin rekkefølge på listen. Har flere kandidater fått like mange stemmer, eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.»

Stemmerett ved menighetsrådsvalg har alle medlemmer av Den norske kirke som bor i soknet, og som har fylt 15 år innen utgangen av valgåret. Husk å ta med legitimasjon når du skal stemme/forhåndsstemme.

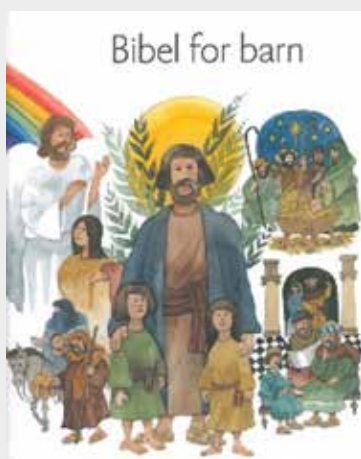
Du kan forhåndsstemme digitalt i perioden 10. august til 6. september 2023. Det gjør du enklest på nettsiden kirkevalget.no. På valgdagen 11. september er valglokalene åpne fra kl. 9.00 til kl. 21.00.

Bli du 4 eller 6 år i år?

Kom og få 4-års bok eller Barnebibel! Da er du spesielt invitert til familiegudstjeneste i Biskopshavn kirke søndag 1. oktober kl.11!

Biskopshavn menighet har lang tradisjon for å dele ut 4-års bok, og 6-åringene får barnebibel. Nå er turen kommet til deg og familien din, og vi ønsker dere hjertelig velkommen!

Aspirantkoret (1. og 2. trinn) er med og synger under gudstjenesten, og de har basar under kirkekaffen :) For 4-åringene vil det være gudstjenesteverksted under kirkekaffen. Påmelding skjer til trosopplærer Hilde innen 27. september (epost: ht262@kirken.no).

Barneklubben i Biskopshavn

Er du kreativ, liker å leke, synge og være med venner? Da er kanskje barneklubben i Biskopshavn noe for deg? Dette er et tilbud til deg som er barn, fra det året du fyller 4 år og frem til skolealder!

Hver mandag kl. 17.30-18.30 møtes vi i Biskopshavn kirke (menighetsinngangen). Vi synger, hører en bibelfortelling, leker mange gøy leker, vi lager noe som du kan ta med deg hjem, og så spiser vi noe sammen.

Klubben starter opp for høstsemesteret 4. september. Vi følger skoleruten, og det koster 100 kroner i semesteret. Håper vi ser deg :)

Med vennlig hilsen
Biskopshavn menighet
Trosopplærer Hilde Helen Trovåg
Mobil: 92408674 / epost: ht262@kirken.no

Kandidater til menighetsrådsvalget

1. Hilde Theresie Gjerstad, f. 1974, lektor: Jeg brenner for en åpen og inkluderende kirke. En kirke full av liv, latter, trygghet og mening.

2. Bjørn Norstrand, f. 1963, legemiddelrepresentant: Jeg håper å være med å legge forholdene til rette for at vår kirke tar godt imot dem som har både tro og tvil. Det er kjekt å bidra til en aktiv menighet for både unge og eldre. I menighetsrådet vil jeg jobbe for å sikre god og trygg økonomi framover for framtidige generasjoner.

3. Camilla Nesthus Fossdal, f. 1976, boligkonsulent: Biskopshavn kirke er samlende, inkluderende og en viktig del av bomiljøet i Ytre Sandviken. Jeg ønsker å være med på å støtte arbeidet som pågår, blant annet med Biskopshavn sine lange tradisjoner innen kor, konfirmasjonsarbeid og aktiviteter for barn/ ungdom. Bidra i arbeid som kommer, og at kirken skal være godt møte for alle.

4. Ingrid Amelia Floen Utbjoe, f. 1995, sykepleier: Jeg ønsker å vise barn og ungdom at Biskopshavn kirke er et godt sted å være. Jeg brenner for barne- og ungdomsarbeidet i kirken, for konfirmantarbeidet og for kor. Jeg ønsker å støtte arbeidet som pågår i kirken, samt kommende arbeid.

5. Ashild Kleppestø Klock, f. 1970, ped/barne- og ungdomsarbeider: Jeg er opptatt av at kirken skal være en god møteplass for alle, og at alle skal føle seg velkommen. Jeg ønsker at det gode korarbeidet og alle aktiviteter for barn, unge og eldre skal ivaretas. På fritiden liker jeg å synge i kor, danse, håndarbeid, familieliv og å være på hytten.

6. Bjørn Otto Aarheim, f. 1973, produksjonsmedarbeider: Kirken bør være en møteplass for alle, både på kirkelig plan og utenom. Vi trenger samarbeid på tvers av tros-, lande- og interessegrenser. Det kan være mange uoppdagede ressurser i nærmiljøet som venter på å blomstre.

7. Astrid Floen, f. 1960, kunderådgiver: Jeg ønsker å jobbe for at flere får tilbud om et inkluderende og godt fellesskap i kirken. Biskopshavn kirke er et viktig sted i nærmiljøet både for barn, unge, voksne og de eldre.

8. Line Irgens Solheim, f. 1978, fysioterapeut: Jeg ønsker å jobbe for en inkluderende og åpen kirke som har en god forankring i nærmiljøet vårt. Menigheten skal være et trygt samlingssted for barn og ungdom. Det er spesielt fint at det er et flott fritidstilbud med sang og musikk i fokus.

9. Synnøve Edle Norstrand, f. 1963, bedriftssykepleier: Jeg har vært med i konfirmantutvalget i Biskopshavn menighet siden 2009. I koret Biskopshavn Vokal som startet i 2011, og min viktigste fritidsinteresse er å synge der.

10. Karin Haugland, f. 1967, meeting & event coordinator: Kjekt å kunne få bidra til et åpent og inkluderende fellesskap. Knytte nye bekjentskap og å styrke noen.

11. Sivert Oddvinsson Kleppestø-Klock, f. 1997, trosopplærer, student: Biskopshavn kirke er for meg et sted hvor jeg kan stille spørsmål, få svar, bli undervist, og selv undervise. Biskopshavn kirke er et sted hvor vi alle er like, og alle skal kunne ha en følelse av tilhørighet.

12. Monika Hope, f. 1968, kompetanserådgiver: Jeg ønsker å jobbe for et inkluderende rom i nærmiljøet gjennom kirken. Et sted hvor alle føler seg velkommen og har tilhørighet.

13. Rebecka Kleppestø Fredbo, f. 1983, adjunkt: Jeg har en bachelor fra universitetet innen helsefremmende arbeid med fokus på psykologifag, og er utdannet adjunkt i tillegg. Ved siden av en aktiv jobb som lærer i 1. klasse, elsker jeg familielivet og engasjerer meg i det som skjer i nærmiljøet her i Ytre Sandviken.

Menighetskontoret:

Skuldveien 2, 5043 Bergen
Tlf. 55308190,
E-post: biskopshavn.menighet.bergen@kirken.no

Sokneprest

Marianne Bergsjø Gammelsæter
Mobil 95806920
E-post: mg822@kirken.no

Kantor

Tonje Eriksen
tlf. 900 98 551
E-post: ta749@kirken.no

Daglig leder:

Terese Bodin
Mobil 48095469
E-post: tb293@kirken.no

Trosopplærer/kirketjener:

Hilde Helen Trovåg
tlf. 924 08 674
e-post: ht262@kirken.no

Leder for menighetsrådet:

Hilde Therese Gjerstad
Tlf. 99100579

Redaktør: Magne Fonn Hafskor

Mobil: 922 94 877
E-post: eyecu@online.no

Neste utgave av Helg kommer ut torsdag 16. november.
Frist for levering av lokalstoff er fredag 3. november.

Annonseansvarlig: Torill Hatlebrette Husebø
Mobil: 99550787/ epost: torill.h.husebo@gmail.com

Redaksjonskomite:

Thruide Deisz, Lise McKinnon.
Epost: helgredaksjonen@gmail.com

Nettside Biskopshavn menighet:

www.biskopshavnmenighet.no

Følg Biskopshavn kirke på Facebook

Nettside Bergens Kirkelige Fellesråd: www.bkf.no

Kirkens SOS: tlf.: 22 40 00 40 • www.kirkens-sos.no

27. august

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/ MB Gammelsæter. Dåp og nattverd. Takkoffer: Areopagos misjonsprosjektet.

3. september

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/Børge Ryland. Dåp og nattverd. Takkoffer: Menighetens arbeid Forhåndsstemming til menighetsrådsvalget etter gudstjenesten.

10. september

Kl. 11:00: Gudstjeneste med presentasjon av årets konfirmanter v/MB Gammelsæter Biskopshavn vokal. Kirkekafe. Takkoffer: Menighetens misjonsprosjekt.

17. september

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/MB Gammelsæter. Dåp og nattverd. Takkoffer: Menighetens arbeid.

21. september

Kl. 11:30: Formiddagsgudstjeneste med påfølgende treff.

24. september

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/vikar. Dåp. Nattverd. Takkoffer: «Cuba-prosjektet»/ Normisjonen.

1. oktober

Kl. 11:00: Gudstjeneste for små og store v/MB Gammelsæter. Utdeling av 4- og 6-årsbok. Aspirantkoret. Kirkekafe Takkoffer: IKO - Kirkelig pedagogisk senter.

5. oktober

Kl. 11:30: Formiddagsgudstjeneste med påfølgende treff.

8. oktober

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/ MB Gammelsæter. Dåp og nattverd.

15. oktober

Kl. 11:00: Gudstjeneste FELLEES i Eidsvåg. Dåp og nattverd. Takkoffer: Menighetens arbeid.

19. oktober

Kl. 11:30: Formiddagsgudstjeneste med påfølgende treff.

22. oktober

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/MB Gammelsæter Dåp og nattverd. Takkoffer: TV-aksjonen.

29. oktober

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/Børge Ryland. Dåp og nattverd. Takkoffer: Menighetens arbeid.

2. november

Kl. 11:30: Formiddagsgudstjeneste med påfølgende treff.

5. november

Kl. 18:00 (NB!) Kveldsmesse Allehelgensdag v/MB Gammelsæter. Biskopshavn vokal. Takkoffer: Kirkens SOS.

12. november

Kl. 11:00: Gudstjeneste med Lys Våken v/MB Gammelsæter. Nattverd. Takkoffer: Menighetens arbeid kirkekafe.

16. november

Kl. 11:30: Formiddagsgudstjeneste med påfølgende treff.

19. november

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/MB Gammelsæter. Dåp og nattverd. Takkoffer: Norges KFUK-KFUM Bjørgvin krets.

26. november

Kl. 11:00: Gudstjeneste v/vikar. Dåp og nattverd. Takkoffer: Menighetens arbeid.

Mandager:

17.30-18.30: Barneklubb 4-7 år

18.45-21.00 Biskopshavn Vokal

Onsdager:

11.00-12.30: Babysang annenhver onsdag

14.30-15.15: Biskopshavn aspirantkor (1. trinn)

15.15-16.00: Biskopshavn aspirantkor (2. trinn)

17.00-18.00: Biskopshavn jente- og guttekor (3.-6. trinn)

18.00-19.45: Biskopshavn ungdomskor (7. trinn og oppover)

Torsdager:

Formiddagsgudstjeneste med påfølgende treff annenhver torsdag kl. 11.30. Se egen notis.

SLEKTERS GANG

Døpte:

- 16.07.2023** Synne Sofie Rasch Borgen
- 11.06.2023** Elvira Wiig-Abban
- 11.06.2023** Amelia Wiig-Abban
- 11.06.2023** Elise Melingen Hagen
- 11.06.2023** Alba Hamre-Hjelmeland
- 04.06.2023** Gabriel Holum Fredbo
- 04.06.2023** Leander Nikolai Holum Fredbo
- 07.05.2023** Tobias Sævig
- 30.04.2023** Ellie Tønnessen
- 09.04.2023** Ada Søgaard
- 26.03.2023** Ola Wallace
- 26.03.2023** Erik Storlid
- 26.03.2023** Markus Tomassen Skartveit
- 19.03.2023** Milian Svevad
- 19.03.2023** Theodor Svevad
- 19.03.2023** Mathea Elie Foldnes

Gravferder:

- 26.07.2023** Lillian Tordis Marianne Stokkerei
- 11.07.2023** Gerd Andersen
- 11.07.2023** Odd Johannessen
- 09.06.2023** Anna Olsen
- 08.06.2023** Willy Gunnar Johannessen
- 06.06.2023** Anna Rinde
- 30.05.2023** Terje Hageseter
- 30.05.2023** Arne Grøvlen
- 24.05.2023** John Olav Rosendahl
- 12.05.2023** Karl Kårbo
- 25.04.2023** Ove Sævareid
- 21.04.2023** Britt Lillian Sjursæther
- 18.04.2023** Johanne Sofie Fossdal
- 23.03.2023** Clara Haukefær
- 17.03.2023** Kari Josephsen
- 17.03.2023** Siri Handeland
- 15.02.2023** Jan Erik Hellebø
- 07.02.2023** Sigrun Brith Holmefjord
- 07.02.2023** Jakob Bjørndal
- 03.02.2023** Per Erdal
- 02.02.2023** Einar Johannessen Nappen
- 02.02.2023** Bjørn Anderssen

Det skjer i Biskopshavn

- Korskolen har oppstart uke 34
- Babysang har oppstart 23. august kl. 11
- Konfirmantsamling for nytt kull 24. august
- Barneklubben (4 år til skolestart) har oppstart 4. september
- Formiddagsgudstjeneste med treff har oppstart 21. september
- Kirkevalget 11. september: Vis at du bryr deg om kirken din ved å stemme på kirkevalget. Det er valg av nytt menighetsråd i Biskopshavn, og nytt Bispedømmeråd. Valglokalet er på Hellen skole, samme åpningstid som kommunevalget. Din stemme teller!

For flere datoer og aktiviteter:
kirken.no/biskopshavn, «HVA SKJER»

Kontaktinfo:

Marianne prest: MG822@kirken.no
Tonje kantor: ta749@kirken.no
Hilde trosopplærer/kirketjener: ht262@kirken.no
Terese daglig leder: TB293@kirken.no